

Urząd Regulacji Energetyki

<https://www.ure.gov.pl/pl/urzed/informacje-ogolne/aktualnosci/5464,Stosowanie-inteligentnego-opomiarowania-w-parze-z-ochrona-privacy-odbiorcow-.html>
2022-08-18, 10:06

Informacja

Strona znajduje się w archiwum.

Stosowanie inteligentnego opomiarowania w parze z ochroną prywatności odbiorców energii

Prezes URE, dbając o poszanowanie praw odbiorców energii, podkreśla, że w świetle najnowszej nowelizacji Prawa energetycznego, zwanej małym trójpakiem, informacje pomiarowe uzyskiwane za pomocą inteligentnych liczników zdalnego odczytu, podlegają takiej samej ochronie jak dane osobowe.

Inteligentne opomiarowanie w przepisach znowelizowanego Prawa energetycznego

Jak wskazuje ust. 5a nowelizacji ustawy - Prawo energetyczne Operatorzy systemów dystrybucyjnych instalujący u odbiorców końcowych przyłączonych do ich sieci liczniki zdalnego odczytu są obowiązani chronić dane pomiarowe dotyczące tych odbiorców, na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z późn. zm.10)).

Ochrona danych osobowych a obecnie obowiązujący model rynku energii

W związku z budową systemu inteligentnych sieci (smart grids) w Polsce, wdrożenie zaawansowanej infrastruktury pomiarowej - AMI ma kluczowe znaczenie nie tylko dla bezpieczeństwa elektroenergetycznego, lecz także dla osiągnięcia korzyści przez wszystkich uczestników rynku. Poza tym, zastosowanie inteligentnego opomiarowania w sposób znaczący wzmacnia pozycję klientów wobec branży energetycznej, między innymi dzięki precyzyjnym informacjom o ilości i jakości dostaw czy łatwiejszej zmianie sprzedawcy energii. Podkreślić należy, że wdrożenie tego typu rozwiązań z korzyścią zarówno dla odbiorców jak i całego systemu elektroenergetycznego, wymaga akceptacji społecznej, uzależnionej m.in. od stopnia zapewnienia ochrony danych osobowych.

Mimo, że kompleksowe regulacje dotyczące wdrożenia inteligentnego opomiarowania w sieci energetycznej zostaną wprowadzone dopiero w kolejnej nowelizacji prawa energetycznego, funkcjonujący już dziś model rynku energii w Polsce pozwala na zabezpieczenie prywatności odbiorców. Wynika to m.in. z ustawowo określonych zadań pełnionych przez operatorów systemów dystrybucyjnych, którzy dysponują danymi pomiarowymi. Informacje te mogą być przez nich wykorzystywane jedynie w celach wynikających z działań realizowanych na podstawie uzyskanej przez Prezesa URE koncesji lub w oparciu o przepisy, umożliwiające przekazywanie wybranych danych do innych podmiotów. W przypadku braku odpowiednich regulacji prawnych, ww. informacje mogą być udostępniane wyłącznie za indywidualną zgodą odbiorcy energii. Ponadto, konieczność ochrony danych osobowych już we wstępnej fazie wdrażania projektu sieci smart, wynika także m.in. z zalecenia Komisji Europejskiej z marca 2012 r. w sprawie przygotowań do rozpowszechniania inteligentnych systemów pomiarowych.

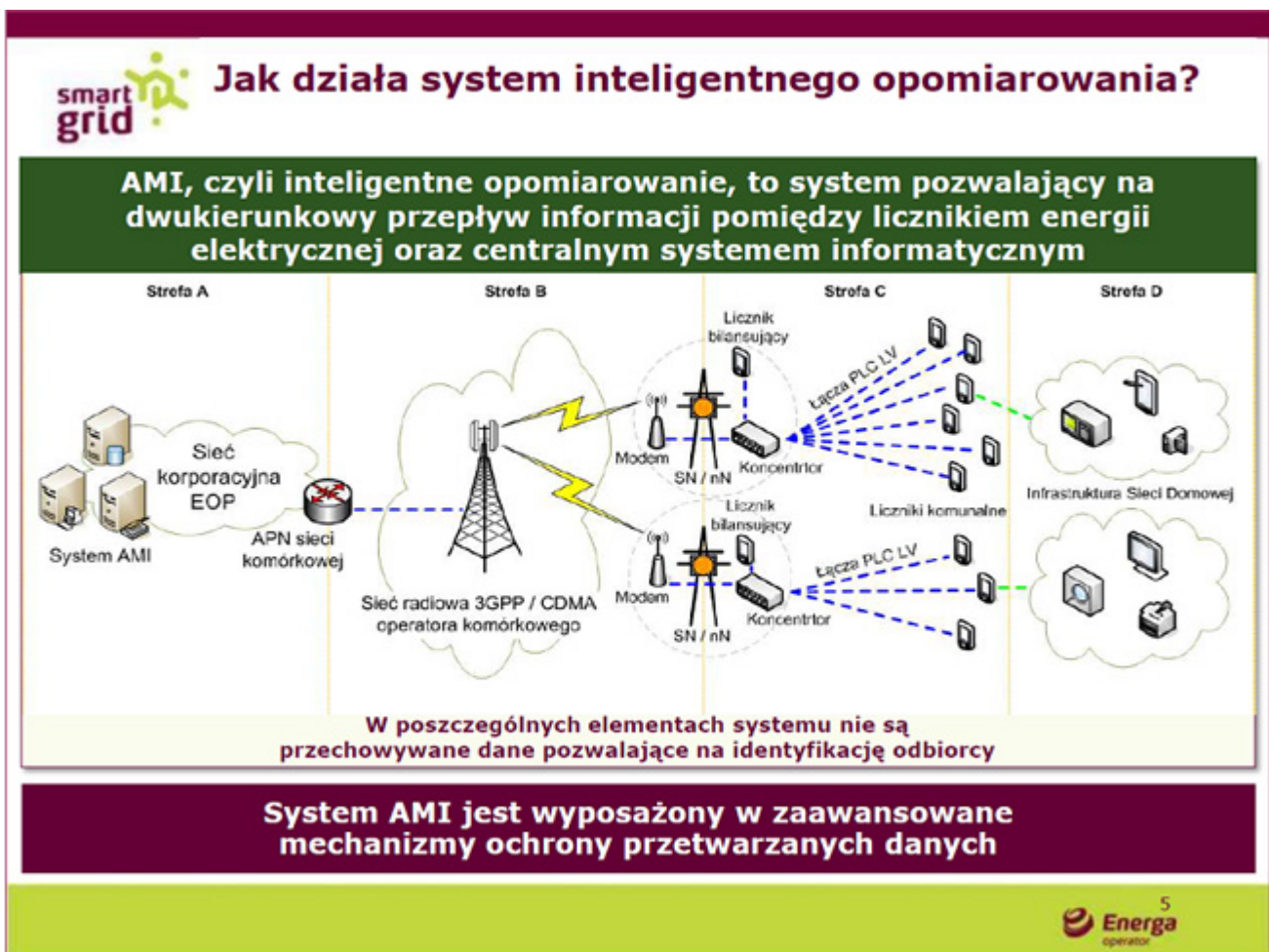
Obecnie obowiązująca w Polsce ustawa o ochronie danych osobowych, pomimo braku szczegółowych wytycznych odnośnie systemów inteligentnego opomiarowania, stanowi dobrą podstawę dla działań podejmowanych przez operatorów systemów dystrybucyjnych w zakresie wdrażania systemu AMI. Podejście, zgodnie z którym pobieranie, przechowywanie i udostępnianie danych pomiarowych traktowane jest jak obsługa danych osobowych, stosuje już jeden z wiodących we wdrażaniu systemów zdalnego opomiarowania operatorów systemu dystrybucyjnego, tj. przedsiębiorstwo ENERGA-Operator SA.

Źródło: Materiały własne ENERGA-Operator SA

Ochrona danych osobowych w systemie AMI na przykładzie ENERGA-Operator SA

W przyjętym przez ENERGA-Operator SA rozwiązaniu, liczniki zdalnego odczytu przekazują operatorowi dane dotyczące całkowitego zużycia energii np. gospodarstwa domowego w danej jednostce czasu (w tym przypadku: 15 minut) oraz numer seryjny licznika. Dane te powiązane są w systemie IT z numerem Punktu Poboru Energii. Informacje, które otrzymuje spółka, wykorzystuje się zatem wyłącznie do celów rozliczania, wykrywania nielegalnego poboru energii i zarządzania siecią. System inteligentnego opomiarowania nie przetwarza danych osobowych klienta, u którego jest zainstalowany licznik, takich jak jego imię i nazwisko.

Źródło: Materiały własne ENERGA-Operator SA

Zgodnie ze Stanowiskiem Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, liczniki instalowane przez ENERGA-Operator SA dokonują pomiaru zużycia energii elektrycznej w interwałach 15 - minutowych. Takie rozwiązanie pozwala na osiągnięcie przyszłych korzyści wynikających z wdrożenia AMI: umożliwienie zaawansowanego sterowania siecią niskiego napięcia, automatyzację procesów bilansowania energii, zaoferowanie odbiorcom rozwiązań umożliwiających optymalne wykorzystywanie energii oraz rozwój energetyki prosumenckiej.

Dane o zużyciu energii elektrycznej zebrane przez liczniki są przesyłane do koncentratora cztery razy na dobę. Następnie dane transmitowane są z koncentratora do centralnej

Aplikacji AMI, która gromadzi i przechowuje informacje o zużyciu energii. Transmisja ta odbywa się w technologii 3GPP/CDMA - stosowanej powszechnie w telefonii komórkowej. Ze względów bezpieczeństwa jest to kanał transmisji wydzielony wyłącznie na potrzeby AMI, a wszystkie przesyłane nim dane są szyfrowane za pomocą protokołu SSL.

Źródło: Materiały własne ENERGA-Operator SA

Proces udostępniania i rejestracji danych pomiarowych

Rejestracja danych pomiarowych w aplikacji AMI

- ✓ realizowana jest w trybie 4x6 (koncentratory zbierają dane z liczników co 6 godzin 4 razy na dobę)
- ✓ zbieranie danych w czasie rzeczywistym jest technicznie niemożliwe i ekonomicznie nieuzasadnione
- ✓ w praktyce zebranie kompletu danych za dobę trwa od kilku do kilkunastu godzin – ok. 95% danych pozyskujemy w ciągu 6 godzin po zakończeniu doby

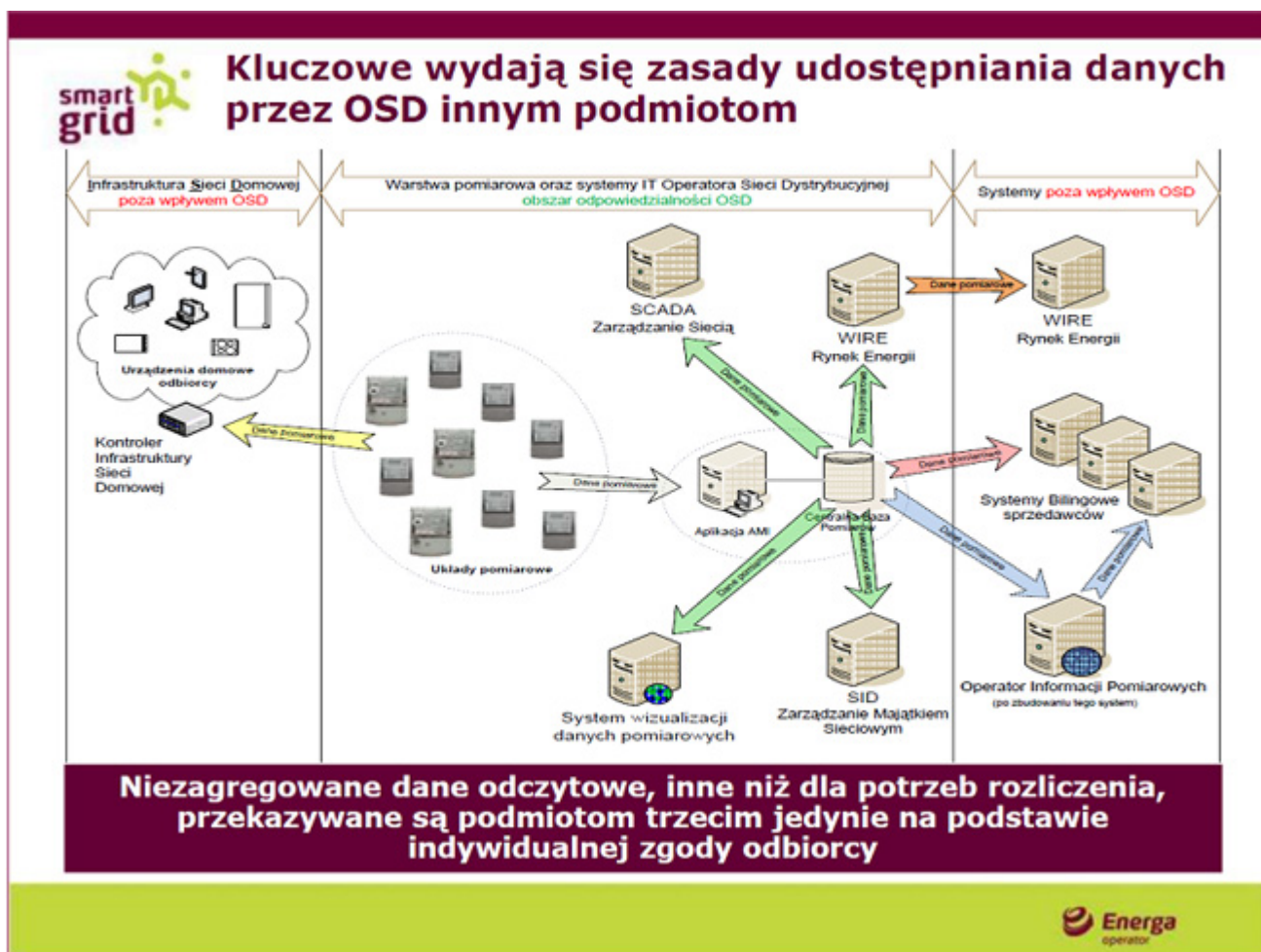
Źródło: Materiały własne ENERGA-Operator SA

Przetwarzanie danych i ich administracja odbywa się zgodnie z 5 zasadami zapisanymi w ustawie o ochronie danych osobowych, do których należą:

1. Zasada legalności, zgodnie z którą przetwarzanie danych następuje w celu realizacji umowy przy zastosowaniu środków zabezpieczania danych.
2. Zasada celowości, nakazująca przetwarzanie danych tylko dla legalnych celów. Cele te muszą być znane odbiorcy, którego dotyczą.
3. Zasada merytorycznej poprawności, według której przetwarzane dane muszą być kompletne i aktualne, a odbiorcy mają dostęp do swoich danych i mogą je uaktualniać lub korygować.
4. Zasada adekwatności, ograniczająca rejestrację danych nadmiarowych oraz nakazująca dokładne określenie przez OSD, które dane i w jakim celu są zbierane.
5. Zasada ograniczenia czasowego, zgodnie z którą dane po zebraniu przechowywane są tylko do momentu osiągnięcia celu ich przetwarzania, a zbędne dane są usuwane - w tym część przez anonimizację.

Zgodnie z ww. zasadami, dane o zużyciu energii zbierane są w ściśle określonych celach, to znaczy służą do rozliczeń z odbiorcami oraz przyczyniają się do poprawy świadczonych usług. Dzięki temu w przyszłości możliwe będzie nie tylko odejście od prognozowanych rozliczeń za energię i przejście do rozliczeń za zużycie rzeczywiste, ale również ulepszenie

zarządzania siecią i zapewnienie dostaw wysokiej jakości energii. W przyjętym przez operatora modelu udostępniane są wyłącznie dane pomiarowe, które wykorzystywane są przez podmioty sprzedające energię elektryczną do rozliczeń z klientami. Raz w miesiącu sprzedawcy energii otrzymują informacje o całkowitym zużyciu energii w danym punkcie pomiarowym.

Źródło: Materiały własne ENERGA-Operator SA

Dane o zużyciu energii są dostępne także dla samego klienta. Każda osoba, u której zainstalowano licznik inteligentny, otrzymuje indywidualne konto w Portalu Klienta, na którym może obserwować swoje zużycie energii. Dostęp do takiego konta jest dodatkowo zabezpieczony ustanawianym przez klienta indywidualnym hasłem.

Data publikacji : 07.10.2013

[Następny Strona](#)

